

Patrick Modiano

Patrick Modiano (Boulogne-Billancourt, 1945) és un dels grans autors francesos vius. Novel·lista prolífic, l'any 1978 va obtenir el Premi Goncourt amb *Rue des boutiques obscures*. *El cafè de la joventut perduda* va ser premi de la revista Lire a la millor novel·la francesa del 2007.

Títol_En el cafè de la joventut perduda

Autor_Patrick Modiano

Traducció_Joan Casas

Editorial_Edicions Proa

Pàgines_144

En un París extint

Ferran Ràfols

Patrick Modiano és un d'aquells casos curiosos de prestigi desigual, en què la bona acollida que les seves novel·les tenen a França, on ha guanyat multitud de premis i és seguit i respectat, no té cap correlat amb la seva situació a l'altra banda de la frontera, on se l'ha llegit poc i malament. En català, se'n poden trobar quatre novel·les, tres de les quals publicades a la dècada dels vuitanta, seguides per un silenci de més de quinze anys que l'aparició, el 2003, d'*Una petita joia* va estroncar. Des d'aleshores, el prolífic Modiano ha escrit dues obres més, que tampoc no s'han traduït al català. Potser ha estat la relativa bona acollida de la versió castellana d'*Un pedigrí* (Anagrama), el que ha decidit els editors catalans a donar una nova oportunitat a Modiano. Benvinguda sigui.

En *El cafè de la joventut perduda*, que treu el títol d'una frase autobiogràfica de Guy Debord, és una novel·la d'ambients, de sensacions, força esquiva pel que fa a l'argument. La narració orbita entorn d'una dona misteriosa, Jacqueline Delanque, també anomenada Louki, descrita mitjançant quatre veus, la seva pròpia i les de tres dels homes que en un moment o altre s'han creuat en el seu camí. Aquesta multiplicitat de punts de vista permet acumular dades sobre el personatge central: filla d'una treballadora del Moulin Rouge, detinguda per vagabunda quan encara era menor d'edat, casada amb un gris oficinista, consumidora de substàncies prohibides... La seva figura, però, no deixa mai d'estar envoltada d'un halo de misteri, s'esmuny pertinaçment d'entre els dits. Només era ella mateixa quan fugia, afirma la dona en un moment determinat. La melangia uneix les quatre veus que basteixen la novel·la, així com la presència d'uns temes recurrents: la necessitat d'acollida i protecció, de trobar un lloc on aferrar-se, que coexisteix amb el desig d'esborrar-se un mateix. Hi ha, també, la tristesa de l'evanescència, de saber que les coses amb prou feines deixen traces, que a vegades fins i tot resulta fàcil creure que se les ha inventades un mateix.

Ultra tot això, *En el cafè de la joventut perduda* és una novel·la sobre els cafès de París, un plany per una ciutat que ha mort. En paraules d'un dels protagonistes, el Condé, el cafè on transcorre la major part de la novel·la, tenia un poder magnètic, capaç d'atraure a les persones indicades a centenars de metres a la rodona. Cada cafè és un microcosmos, un refugi per a uns pocs habituals que acaben conformant una mena de família, una família sense passat ni futur. Modiano barreja lliurement llocs i personatges ficticis amb altres de reals i situa amb precisió cadascun dels indrets on transcorre l'acció: els carrers i les parades de metro cobren vida, els personatges canvien de barri com a forma renéixer i se sorprenden si algú que han conegut a la riba dreta apareix de sobte a l'esquerra. El París evocat no té res a veure amb el turístic: es parla del Carrefour de l'Odeón i de Pigalle, però també hi ha un personatge que fa inventari de les "zones neutres", les parts de París on sembla que no hi pugui viure ningú, que no pertanyin a cap barri en concret. Són carrers buits, poblats per gent desapareguda, que fa anys que algú busca en una altra banda.

Tot aquest cant del París de principis dels seixanta està amarat de nostàlgia, d'enyorança per uns barris que el temps ha convertit en acumulacions de botigues de luxe. La descripció d'ambients de Modiano sovint recorda la de Simenon, per bé que la vaguetat argumental que en algun moment llasta *En el cafè de la joventut perduda* es trobi a les antípodes del ritme trepidant del creador del comissari Maigret. Sovint s'enyora un fil narratiu de més gruix, però Modiano explicita clarament les seves intencions per mitjà de la primera de les veus que narren la història: "en el fons, provava de salvar de l'oblit les papalones que voleien uns instants al voltant d'un llum"; "si tot aquest període s'ha mantingut vívid en el meu record, és per les preguntes que s'han quedat sense resposta".